

ከሕግ ፋኩልቲ የተሰጠ የ፲፱፻፸፩ እና የ፲፱፻፸፪ ዓ/ም

ራ ፖ ር ።

ፋሲል ናሆም ፤ ዲን

የሕግ ፋኩልቲ በዚህ የኅብረተሰብአዊ ለውጥ የተጣጠሩት ወሳኝ አብዮታዊ ወቅት ብሔራዊ ፍላጎት ትን እንዲያሟላ ለማድረግ የተወጠነው ታላቅ ተግባር ከመቸውም ይበልጥ የተሰማበት ጊዜ ነው ። ይህንንም የምንልበት ምክንያት ከፊታችን የተደቀነውን አስቸጋሪው ተግባር ለመቋቋም ወደፊት የሚመጣው ጊዜ ከአለፈው የተሻለ የሥራ ውጤቶች ይኖሩታል የሚል ጽኑ እምነት ስላለን ነው ። የሕግ ፋኩልቲ በ፲፱፻፺፮ ዓ/ም መቋቋምና የኢትዮጵያ ሕጎች በመጽሐፍ (በኮድ) መውጣታቸው ወዲያውኑም ተከታትለው የመጡት አስር ዓመታት በኢትዮጵያ ውስጥ በሕግ መስክ ተገቢ ለሆነ ትምህርትና ምርመራ መሠረት ጥለዋል ። ምንም እንኳን በጊዜው በምሁራን አካባቢ የነበረው ሁኔታ ለመቅዳት ፤ ለማስተጋባትና ከቀድሞው ትምህርታዊ ወግ አልፎ እንዳይሄድ የታቀደ ለጥቂት ምርጫ ሊቃውንት ብቻ የተዘጋጀና ቀለም የለሽ ፖለቲካ ሰፍኖበት የነበረ ሁኔታ ቢሆንም ፤ የሕግ ፋኩልቲ በኢትዮጵያ መሬት ላይ መቋቋምና ኢትዮጵያዊ ችግሮችን መመርመር በእርግጥ ከፍተኛ እድገት ነበር ማለት ይቻላል ። ሆኖም ብዛት ያላቸው የውጭ አገር መምህራን ወደአገራቸው በመመለሳቸውና ያሉትም ጥቂት ወጣት ኢትዮጵያውያን መምህራን ለከፍተኛ ትምህርት ወደውጭ በመሄዳቸውም ሆነ በከፍተኛ የመንግሥት ሥራዎች ላይ በመሳተፋቸው የሕግ ፋኩልቲው የተመኘውን ያህል በሙሉ ጉልበትና በከፍተኛ ደረጃ ሊያመርት አልቻለም ።

እንደ እውነቱ ከሆነ ፤ የሕግ ፋኩልቲ ከአለበት ከፍተኛ የመምህራን እጥረት ገና ማገገም አለበት ፤ ከዛሬው ከጥቂት የመምህራን ቁጥር አልፎ በሚያስተማምን አኳኝን ሥራውን ማከናወን ይኖርበታል ። እነዚህን የትምህርት ዘመናት የጀመርነው መላውን የሕግ ፋኩልቲ ለማንቀሳቀስ ስድስት የሙሉ ቀን መምህራን እና አንድ የግማሽ ቀን መምህር ብቻ በመያዝ ነው ። በሌላው በኩል ፋኩልቲው በታሪኩ ውስጥ በነዚህ ሁለት ዓመታት ካለው የበለጠ የተማሪዎች ብዛት አጋጥሞት እያውቅም ። ከዚህ ጋር ተያይዞ በሚቻለው ሁሉ ለተማሪው ጥሩ የሕግ ትምህርት ለመስጠት ታቅደው የተደረጉት የሥርዓተ ትምህርት ለውጦች እነዚህን ዓመታት አጣጣሪና አስጨናቂ አድርገዋቸዋል ። ቢሆንም ወደፊት መጓዝ የሚቻለው በትግል ነውና ካከናወናቸው የሥራ ውጤቶች አንጻር ሲታይ ፋኩልቲው ላካሄደው ትግል በበቂ አኳኝ ተከሶአል ለማለት እንችላለን ። ጎላ ብለው ከሚታዩት የሥራ ውጤቶች አንጻር

ንዶቹን ከዚህ እንደሚከተለው መጥቀስ እንወዳለን ።

፩ኛ/ የሥርዓተ ትምህርት ዕድገት

ሀ/ ስለሥርዓተ ትምህርት ጥናት የተደረገ ስብሰባ ፤ በመንግሥት አስተዳደር የፖሊሲ አውጭ አካል ተሳታፊ በመሆን የሚያገለግል ፤ በሙያው ችሎታ ያለውና በፖለቲካ የታነጸ ምሩቅ ለግውጣት ለአያሌ ዓመታት በፋኩልቲው ሥርዓተ ትምህርት ላይ ሰፊ ሙከራ ሲደረግ ከቆየ በኋላ ስለሥርዓተ ትምህርት ጥናት ስብሰባ ተዘጋጀ ። ስብሰባው መምህራን ፣ ምሩቃንና የመንግሥት ባለሥልጣናት የተሳተፉበት ከሐምሌ ፮ እስከ ፰ ፲፱፻፸፩ ዓ/ም የተካሄደ የምስት ተከታታይ ቀናት ሥራ ነበር ። የሕግና ፍትሕ ሚኒስቴር ተቀዳሚ የሰው ኃይል ፈላጊና ለፋኩልቲውም መጠናከር አላቢ አካል እንደመሆኑ ፣ በቋሚ ተጠሪው በሚመራ አራት ከፍተኛ ባለሥልጣናት በሚገኙበት ቡድን ተወክሎ በስብሰባው ላይ ተገኝቶ ነበር ። በእ-በዛኞቹ ሚኒስቴሮችና የመንግሥት ድርጅቶች የሚገኙ ዋና የሕግ አማካሪዎችና እንደዚሁም የከፍተኛ ፍ/ቤት ጻኞችና የቀበሌ ማኅበራት የፍርድ ሸንጎ አባላት በስብሰባው ተካፍለው ነበር ። በተጨማሪም የከፍተኛ ትምህርት ኮሚሽን ተወካይና የዩኒቨርሲቲው የአካዳሚ ምክትል ፕሬዚዳንት በሕግ ባለሙያነታቸውና በሥራቸው ምክንያት በስብሰባው ላይ ተካፍለው ነበር ።

ስብሰባው በነበረው ሥርዓተ ትምህርት ላይ በሰፊው ተነጋግሮ ጥልቀት ያላቸው ማሻሻያዎችና የፖሊሲ ውሳኔዎች ለመቅረጽ በመቻሉ የተሳካ ስብሰባ እንደነበር እዚህ ላይ ማስታወስ እወዳለሁ ። በእርግጥ እነዚህ ጠቃሚ ማሳሰቢያዎችና ማሻሻያዎች የሚያመለክቷቸው ሁኔታዎችና አፈጻጸማቸው በፋኩልቲው በጥንቃቄ የሚታዩና የሚቀናጁ የረጅም ጊዜ እቅዶች ናቸው ። (በእንግሊዝኛ ተጨማሪ ፩ኛ ተጨማሪ ፪ የተባሉትን ጽሑፎች ይመልከቱ ።)

ለ/ ሥርዓተ ትምህርት ፤ የሥርዓተ ትምህርቱ ስብሰባ ባቀረበው ሐሳብና በፋኩልቲውም በተካሄዱት ውይይቶች ላይ የተመሠረተ ከ፲፱፻፸፪ ዓ/ም የትምህርት ዘመን ጀምሮ በሥራ ላይ የዋለው አዲስ ሥርዓተ ትምህርት ተዘጋጅቶአል ። በእርግጥ

የሥርዓተ ትምህርት መሻሻል የማያቋርጥ ሂደት ነው ። ሥርዓተ ትምህርቱ በየጊዜው እንደገና እንዲታይና ወቅታዊ መልክ እንዲኖረው ማድረግ ያስፈልጋል ።

፪ኛ/ ምርምር ማድረግና ጽሑፎችን ማውጣት ፤

ምርምር የማድረግና ጽሑፎችን የማውጣት ሥራ በዩኒቨርሲቲ ውስጥ ለማስተማር በጣም አስፈላጊ ነገሮች መሆናቸውን ፋኩልቲው ከረጅም ጊዜ ጀምሮ ተገንዝቧል ። እንደሌላ ፋኩልቲ በመሰለ የሙያ ትምህርት ቤት ምርምር ማድረግና የምርምር ውጤት የሆኑ ጽሑፎችን ማውጣት እንዲያውም የበለጠ ተፈላጊነት ይኖራቸዋል ። ምንም እንኳን ያለው ከፍተኛ የመምህራን እጥረት ባለፉት አያሌ ዓመታት ውስጥ ምርምር የማድረግና ጽሑፎችን የማውጣትን ሥራ አዳጋች አድርጎት የነበረ ቢሆንም ፤ ፋኩልቲው በአሁኑ ሰዓት በእነዚህ አካባቢም ድፍረት ያለው እርምጃ መደረግ እንዳለበት ወስኗል ።

ሀ/ የኢትዮጵያ የሕግ መጽሔት ፤ ከዚህ በላይ በተጠቀሰው ዓላማ ፋኩልቲው የኢትዮጵያ የሕግ መጽሔት እንደገና እንዲያንሰራ አድርጓል ። የአዘጋጅዎች ቡድን ተሰይሟል ። የሕግ አዋቂዎች ጽሑፎችና አስተያየቶች ተጠይቀዋል ፤ የአዘጋጅዎች ቦርድም ተቋቁሟል ። መጽሔቱ አግባብ ላለው የሕግ ምርምር መድረክ ብቻ ሳይሆን ፤ በአገሪቱ ውስጥም ሆነ በዓለም አቀፍ ደረጃ በሕግ ሙያ የተሰማሩ ሊቃውንት የሚገናኙበት ማዕከላዊ ዘዴም በመሆኑ ተፈላጊነቱ ከፍተኛ ነው እንላለን ። ከዚህም በላይ ይህ መጽሔት የአብዮታዊት ኢትዮጵያን ህብረተሰብአዊ እርምጃዎች በትክክል የሚያንጸባርቅ እንዲሆንና ጠለቅ ያሉ አከራካሪ የሕግ ጭብጦችን የሚፈታና ከፍተኛ የሕግ ዕውቀት የሚያስረጭ መሆን ይኖርበታል ። ስለዚህም የመጽሔቱ አዘጋጅች ቦርድ አባላት ከሕግ ምሁራን ፤ ከፍተኛ ዳኞችና የመንግሥት ባለሥልጣናት ተመርጠው እንዲገቡበት ተደርጓል ። የዚህም መላው የሕግ ባለሙያዎች ቡድን ቅንብር የተደረገው ከፍተኛ ደረጃ ያላቸው የሕግ አዋቂዎችና የፖለቲካ ብስለት ያላቸው ግለሰቦችን በመሰብሰብ የመጽሔቱን ጥራት ለማረጋገጥ ታስቦ ነው ። ይህ ራፖርት ወይም መግለጫ በሚጻፍበት ጊዜ የመጽሔቱ የመጀመሪያው ክፍል ወደ ማተሚያ ቤት በመላክ ላይ ነው ። እዚህ ላይ የዩኒቨርሲቲ አስተዳደር በመጽሔቱ ማንሰራራት ላሳየው የጋለጽ ጋፍና ማበረታቻ የፋኩልቲውን ምስጋና መጥቀስ ይገባኛል ።

ለ/ የኢትዮጵያ የተጠቃለሉ ሕጎች ፤ ሌላው ፋኩልቲው እንዲያንሰራ የወሰነው ምርምር የማድረግና ጽሑፍ የማውጣት ሥራ የተጠቃለሉ የኢትዮጵያ ሕጎችን ነው ። የኅብረተሰብአዊት ኢትዮጵያ ጊዜያዊ ወታደራዊ መንግሥት ያወጣቸው አዳዲስ ሕጎች

ገና መጠቃለል ይኖርባቸዋል ። ሥራው ለብዙ የመንግሥትና የሕዝብ ተቋሞች እጅግ አስፈላጊ ነው ። ለዚህም እጅግ ጠቃሚ ሥራ ችሎታ ያላቸው አዘጋጅዎች ተመርጠው ሥራውን በማካሄድ ላይ ይገኛሉ ።

ሐ/ የፋኩልቲና የግል ምርምር ፤ የፋኩልቲው አባላት ከማስተማር ፤ ፋኩልቲ አቀፍና ዩኒቨርሲቲ አቀፍ በሆኑ የአስተዳደር ሥራዎች ውስጥ ከመሳተፉ በላይ በተጨማሪ ፤ የፋኩልቲና የግል ምርምር ውጥኖች በማካሄድ የመጀመሪያ ፍራክቸው የሆነውን ይህን የኢትዮጵያ የሕግ መጽሔት እትም ለማውጣት በቅቷል ።

፫ኛ/ የውጭ ግንኙነቶች ፤

የትኛውም ፋኩልቲ ቢሆን ራሱን የቻለ ለብቻ ው የቆመ ደሴት አይደለም ። በተለይም በሙያ ትምህርት ቤት ውስጥ ከፋኩልቲው ውጭ ካሉ ተጨባጭ ሁኔታዎች ጋር ያለማቋረጥ ግንኙነት የማድረግ አስፈላጊነት ምንም የማያጠያይቅ ጉዳይ ነው ። የሕግ ፋኩልቲ በነዚህ ዓመታት ከሌሎች ድርጅቶችና የትምህርት ተቋሞች ጋር ግንኙነት ለመፍጠር ልዩ ልዩ ዘዴዎችን ሞክሯል ።

ሀ/ ዩኒቨርሲቲ አቀፍ ትብብር ፤ በማስተማሩ ደረጃ ከሁለት የሰባያሊስት ዩኒቨርሲቲዎች ማለትም ፤ በፖላንድ ከሚገኘው ከዋርሶው ዩኒቨርሲቲና በጀርመን ዲሞክራቲክ ሪፑብሊክ ከሚገኘው ከላይፕዚግ ካርል ማርክስ ዩኒቨርሲቲ ጋር ጥሩ ግንኙነት ጀምረናል ። ከዚህም ግንኙነታችን የተነሳ ፤ ከዋርሶው የሕግና የአስተዳደር ትምህርት ቤት ሁለት ረዳት ፕሮፌሰሮች በሁለት ዓመት ውል አስመጥተናል ። በተጨማሪም ከካርል ማርክስ ዩኒቨርሲቲ በ፲፱፻፸፩ ዓ/ም ለአምስት ሳምንታት የመጡ አንድ ፕሮፌሰር አግኝተናል ። ጀርመናዊው ፕሮፌሰር በፋኩልቲው ውስጥ ከሰጡት ትምህርት በተጨማሪ ቁጥራቸው ከአንድ ሺህ አምስት መቶ በላይ ለሆኑ የዩኒቨርሲቲው ተማሪዎች ስለሰጧቸው ሕገ መንግሥቶች የተሟሉ ትምህርታዊ ገለጻ አድርገዋል ። በውጭ ግንኙነት መምህራንን ፤ ተማሪዎችንና ጽሑፎችን በመለዋወጥ ይህን የመሰለውን ትብብር ይበልጥ ፍራያማ ለማድረግ ይህ የመጀመሪያ ሙከራ ብቻ ነው ።

ለ/ ከመንግሥት ተቋሞች ጋር ትብብር ፤ ከቀድሞ የፋኩልቲው ተማሪዎችና ከመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ጋር ያለንን ግንኙነት በሚመስከት ረገድ ፤ ቀደም ብሎ የተጠቀሰው የሥርዓተ ትምህርት ስብሰባና የኢትዮጵያ የግል መጽሔት ዓይነተኛና ጠቃሚ ግንኙነት ለመፍጠር አመች መሣሪያ ሆኗል ። ስለዚህም ነው የጠቅላይ ፍርድ ቤትና የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንቶች ለማስተማሪያና ለምርምር ሥራ የሚያገለግሉ የፍርድ ቤት ውሳኔዎችን አቀናጅተው ለፋኩልቲው ለመስጠት ቃል የገቡልን ።

በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች የሚሠሩ የሕግ ባለ ሙያዎችም ስለፋኩልቲያቸውን ያላቸውን በጎ ፈቃድ በማሳየት የፋኩልቲውን የማስተማርና የምርምር ጥራት በከፍተኛ ደረጃ ለማራመድ የሚያስችል የሕግ ጽሑፍ (ማቴሪያል) ሊያቀርቡልን ቃል ገብተዋል ።

፪ኛ/ የመምህራን ምልመላ ፤

ቀደም ብሎ እንደተጠቀሰው የመምህራን እጥረት ዋነኛው ችግራችን ሆኖ ቆይቷል ። ችግሩን ለማቃለል እያሌ እርምጃዎችን በመውሰድ ላይ እንገኛለን ። (፩) በጊዜያዊ መልክ ችግራችንን ለመፍታት አንዱ ፈጣን መንገድ ብቁ ከሆኑና ከፍተኛ ችሎታ ካላቸው የመንግሥት ሹማምንትና ኤክስፐርት መካከል ላስተማሪነት በትርፍ ሰዓት መቅጠር ነበር ። ሆኖም እነዚህ ሹማምንትና ኤክስፐርት በመደበኛ ኃላፊነታቸው ሥራ የሚበዛባቸው ግለሰቦች በመሆናቸው ይህ በእርግጥ ዘላቂ መፍትሔ ነው ለማለት አልተቻለም ። ፍጹም አስፈላጊ እስከ ሆነ ድረስ በከፊል ጊዜ መምህራን መጠቀሚያንን እንቀጥላለን ። በተለይ በከፍተኛ ደረጃ ጠለቅ ያለ እውቀት በሚጠይቁ አካባቢዎች ችሎታ ያላቸው መምህራን የሌሉን ስለሆነ በከፊል ጊዜ መምህራን በመጠቀም ከችግሩ መውጫ እንዲ መንገድ ሆኖ አግኝተንዋል ። (፪) የውጭ አገር መምህራንን መቅጠሩ ችግሩን ለማቃለል የሚረዳ ሌላው መንገድ ነው ። የውጭ አገር የሕግ መምህራን በተለይም ከደረጃ የሶሻሊስት አገሮችና ከፍተኛ ትምህርት ተቋሞች የሚመጡት መምህራን ይበልጥ ተቀባይ ነት ይኖራቸዋል ። (፫) ሆኖም የመምህራንን እጥረት ለመፍታት ዋናው መንገድ ብቁ የሆኑና ከፍተኛ ችሎታ ያላቸውን ኢትዮጵያውያን የሕግ ምሑራን ማፍራት ብቻ ይሆናል ። አስተማሪነት የፅድጌ ልክ ሥራ እንደመሆኑ ሕግም ከጎብረተሰቡ ተጨባጭ ሁኔታዎች ጋር ያለጥርጥር የተሳሰረ ነው ። ስለዚህም ነው የፋኩልቲውን የመምህራን እጥረት ለማስወገድ በመጨረሻው አማራጭ ማለት በኢትዮጵያውያን መምህራን እንድንጠቀም እነዚህ ሁለት ሁኔታዎች በተጨማሪነት የሚያስገድዱን ። ይህን መሠረት በማድረግ አንዳንድ እርምጃዎች በመውሰድ ላይ ናቸው ። ሦስት አዲስ መምህራን ተቀጥረዋል ፤ እንዲሁም ሁለት መምህራን በውጭ አገር ከፍተኛ ትምህርታቸውን ሲከታተሉ ቆይተው ተመልሰዋል ። ስለዚህ መምህራንን መመልመል በሚመለከት ረገድ የፋኩልቲውን በትክክለኛ አቅጣጫ መንዘ ስገልጽ በሥራ መሟላትና በእርዳታ ሰጪነት ነው ። በእርግጥ ያሉን መምህራን ወጣትና መጠነኛ የሆነ የሥራ ልምድ ያላቸው ናቸው ። እነዚህን የበሰሉ ባለሙያ ማድረግ ምርምርና ተጨማሪ የማሰልጠኛ ዕድሎች የሚያስፈልጉበት የረጅም ጊዜ ሂደት ነው ። እያሌ የፋኩልቲ አባላት ሶቭየት ሕብረትንና የጀርመን ዲሞክራቲክ ሪፐብሊክን የጎበኙባቸው ባለፉት ሁለት የክረምት ወራቶችና በዚህም ክረምት ተሳ

ትፈው እንደነበሩት ዓይነት የአጭር ጊዜ የክረምት ስብሰባዎች ተቀባይነት አላቸው ። ነገር ግን የመጨረሻውን ከፍተኛ ውጤት ማግኘት ይቻል ዘንድ በተገቢ ድርጅቶች ውስጥ ለምርምርና ለመሰልጠን ይበልጥ ሰፊ ላለና ረዘም ላለ ጊዜ ለመጋለጥ መታቀድ ይኖርበታል ። በተጨማሪም መመለሳቸውን በጉጉት የምንጠባበቀው ከፍተኛ ትምህርት በመከታተል ላይ የሚገኙ እያሌ መምህራን እንዲሉን መግለጽ ይገባኛል ።

፮ኛ/ የዲግሪ ተማሪዎች ስታትስቲክስ ፤

በ፲፱፻፸፩-፸፪ ዓ/ም የትምህርት ዘመናት ፋኩልቲው ከመቼውም ጊዜ ቁጥራቸው የበዛ ተማሪዎች መዝገብ በማስተማር ላይ ይገኛል ። የሕግን ሙያ ለሴቶች በመክፈት ቁጥራቸው በመጠኑም ቢሆን በዛ ያለ የሴት ተማሪዎችን የመቀበል ጤናማ ዝንባሌ በተጨማሪ ተጀምሯል ። እውነቱን ለመናገር ከዚህ በፊት የነበሩት ዓመታት ሁሉ ተደምረው ከነበረው የሴት ተማሪዎች ቁጥር የሚበልጡ የሴት ተማሪዎች በነዚህ ሁለት ዓመታት ተቀበለናል ። ቢሆንም የሴት ተማሪዎች ቁጥር አሁንም ቢሆን ከአጠቃላይ አሥር በመቶ የሚበልጥ አይደለም ። በነዚህ ሁለት ዓመታት በፋኩልቲው ተመዝግበው ትምህርታቸውን የሚከታተሉት ተማሪዎች እንደ ዓመታቸው ሲከፋፈሉ እንደሚከተለው ይሆናሉ ።

	፲፱፻፸፩ ዓ/ም	፲፱፻፸፪ ዓ/ም
የሕግ ትምህርት ጀማሪዎች	፳፻ ተማሪ	፳፻ ተማሪ
የሕግ ትምህርት ፩ኛ ዓመት	፳፯ "	፳፯ "
" "	፳፮ "	፳፮ "
" "	፳፯ "	፳፯ "
" "	፳፯ "	፳፯ "
የማታ የሕግ ባችለር ዲግሪ	፳ "	፳፯ "

ከእነዚህ ውስጥ ፱ የ፩ኛ ዓመት የሕግ ተማሪዎችና ቀደምትነት ያላቸው የ፫ኛ ዓመት የሕግ ተማሪዎች በ፲፱፻፸፩ ዓ/ም በዲግሪ ሲመረቁ ፣ በ፲፱፻፸፪ ዓ/ም ደግሞ ፸፭ የ፩ኛ ዓመት የሕግ ተማሪዎች የ፫ኛ ዓመት የሕግ ተማሪዎችና የማታ የዲግሪ የሕግ ተማሪዎች ይመረቃሉ ።

፯ኛ/ የሕግ ትምህርት ፕሮግራሞች ፤

ከዚህ በፊት ፋኩልቲው በሕግ የባችለር ዲግሪን ፣ በሕግ ዲፕሎማና ሰርቲፊኬትን ጨምሮ በተለያዩ የሕግ ትምህርት ፕሮግራሞች ደረጃዎች ሙከራ አድርጓል ። በአሁኑ ወቅት ከሚሰጠው መደበኛ የቀን በሕግ የባችለር ዲግሪ ፕሮግራም የፋኩልቲው ተጨማሪ ፕሮግራም እንደሚከተለው ነው ፤

ሀ/ በሕግ የዲፕሎማ ፕሮግራም ፤ ከብዙ የመንግሥት ድርጅቶች ጋር ምክክር ከተደረገ በኋላ በ፲፱፻፸፪

የትምህርት ዘመን በሥራ ላይ የዋለ የሁለት ዓመት የሕግ የዲፕሎማ ፕሮግራም በ፩፻ ተማሪዎች ተጀምሯል ። የማስተማሪያው ቋንቋ አጣርኛ የሆነው ይህ ፕሮግራም በመንግሥት ድርጅቶች ውስጥ የሚያገለግሉ መለስተኛ የሕግ ባለሙያዎችን ጥራት ለመጨመር በማሰብ የታቀደ ነው ። ፕሮግራሙ ለጊዜው በአዲስ አበባ ብቻ ቢሰጥም ፣ ሁኔታዎች እስከፈቀዱ ድረስ በሌሎች ስፍራዎች ወደፊት ሊሰጥ የማይችልበት ምንም ምክንያት አይኖርም ።

ለ/ ሌሎች ፕሮግራሞች ፤ ፋኩልቲው በበቂ ሁኔታ ተሟልቶ የማታውን በሕግ የባችለር ዲግሪ ፕሮግራም መቀጠል ያለበት ይመስላል ። እንዲሁም የኤል ኤል ኤም ሁለተኛ የሕግ ዲግሪ የሚያሰጥ ፕሮግራም ለመክፈት ማሰብ ይኖርበታል ። በሌላ በኩል ደግሞ አጫጭር በተለይ ለሕዝባዊ ድርጅቶች የፍርድ ሸንጎዎችና ለመሳሰሉት የሚዘጋጁት ፕሮግራሞች ላይ ማተኮር ይኖርበታል ። ሆኖም እነዚህ ሁሉ የሚቀጥለው የትምህርት ዘመን ጉዳዮች ናቸው ።

፩ኛ/ የወደፊቱን ሁኔታ ስንመለከት ፤

ፋኩልቲው የዛሬይቱና የነገይቱ ኢትዮጵያ የምትፈልገውን በሕግ ሙያ የሰለጠነ የሰው ኃይል የማፍራት ኃላፊነቱን ሙሉ በሙሉ ተገንዝቧል ። እንደሚታወቀው ሁሉ ትምህርት በእንደ ዓይነት ፕሮግራም ሆነ በክፍል ትምህርት የተወሰነ አይደለም ። በፈጣን ለውጥ ላይ በሚገኝ ሕብረተሰብ ውስጥ በሕግና በፍትሕ ላይ ምርምርና ትምህርት ለማካሄድ ልዩ ትኩረት መስጠት ምንም እንኳን መንፈስን የሚቀስቅስና የሚያረካ ቢሆንም ፣ በተግባር ለመተርጎም የዚያኑ ያህል አስቸጋሪ ነው ። የመጨረሻ ዓላማው ፍትሕ ፣ ማለትም ማኅበራዊ ፍትሕ የሆነው የኢትዮጵያ አብዮት የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የሕግ ፋኩልቲ ጥረቶች አርማና መሪ ኮከብ ነው ።

ፋኩልቲው ወደፊት የሚያጋጥሙትን ማናቸውንም ችግሮች እንደሚወጣና ፣ ፍትሕን ለማግኘት በሚያደርገው የወደፊት ግስጋሴና ትግል ውስጥ ተካፋይ ሆነው የሚያገለግሉ የሕግ ሰዎችን ማፍሪያ መሆኑን እንደሚቀጥል ተስፋ በማድረግ በልበሙሉነት ወደፊት ይመለከታል ።